

No: 690 – Menş e Adı

KURUCAŞ İLE TAŞ SAC

Tescil Ettiren

BARTIN TİCARET VE SANAYİ ODASI

Bu coğrafi işaret, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında 13.08.2020 tarihinden itibaren korunmak üzere 10.03.2021 tarihinde tescil edilmiştir.

Tescil No	: 690
Tescil Tarihi	: 10.03.2021
Başvuru No	: C2020/218
Başvuru Tarihi	: 13.08.2020
Coğrafi İşaretin Adı	: Kurucaşile Taş Sac
Ürün / Ürün Grubu	: Taş sac / Diğer
Coğrafi İşaretin Türü	: Menşe adı
Tescil Ettiren	: Bartın Ticaret ve Sanayi Odası
Tescil Ettirenin Adresi	: Kırtepe Mah. Yukarı Çarşı Cad. No:20 Merkez BARTIN
Coğrafi Sınırı	: Bartın ili Kurucaşile ilçesi
Kullanım Biçimi	: Kurucaşile Taş Sac ibaresi ve menşe adı amblemi, ürünün etiketi üzerinde kullanılır. Ürünün etiketi üzerinde kullanılmadığında, Kurucaşile Taş Sac ibaresi ve menşe adı amblemi, işletmede kolayca görülecek şekilde bulundurulur.

Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:

Kurucaşile Taş Sac; 150 yıllık bir geçmişe sahip olan ve geleneksel yöntemlerle çıkartılan taş kütlelerinden üretilen üründür.

Yöre insanı, atalardan gelen bilgi ve birikimi ile kaya kütlelerini kazma, çekiç, balta, pergel, balyoz, kalın çivi, murç vb. ile ayırıp sonrasında tıraşlama, şekillendirme ve pürüzsüz hale getirip genellikle yuvarlak tepsi şeklinde sac ürünü üretir. Bu ürün ateşe dayanıklı olduğundan üzerinde kırmızı-beyaz et ve balık ağırlıkta olmak üzere börek, gözleme vb. gıda ürünlerinin pişirilmesinde kullanılır.

Taşın doğal rengi füme, koyu mavimsi veya siyahımsı tonlardadır. Fırınlandığında rengi biraz daha açılıp sarı tonlarına gelir. Fırınlanma sürecini tamamladıktan sonra soğuduğunda ise gri tonlarında rengini alır.

Kurucaşile Taş Sac Üretiminde Kullanılan Taşın

Standart Kalitatif Mineral Özellikleri:

Simektit minerali, zeolit minerali (analsim), piroksen minerali, dolomit, kalsit, serpantin minerali, kaolen minerali, amfibol minerali, manyetit, jips, prit, barit.

Modal (Kantitatif) Mineralojik Petrografik Özellikleri:

Makraskobik Tanımlama

Renk	: Grimsi zeytin yeşili (5GY 3/2)
Doku	: Kırıntılı doku
Tane Büyüklüğü	: Orta/küçük taneli

Mikroskobik Tanımlama

Doku	: Kırıntılı doku
------	------------------

Bileşenler

Plajiyoklaz, piroksen grubu, biyotit mineralleri, kayaç parçaları, volkan cam ve külü, opak mineralleri

Ana Bileşenleri

Fenokristaller

Plajiyoklaz mineralleri	: Orta / küçük taneli, hipidiyomorf prizmatik şekilli kristaller halinde (%5),
Piroksen grubu mineraller	: Küçük / orta taneli, hipidiyomorf levhamsı şekilli kristaller halinde (%7),
Biyotit mineralleri	: Küçük / orta taneli, hipidiyomorf levhamsı şekilli kristaller halinde (%2),
Kayaç parçaları (volkanik)	: Orta taneli, yuvarlağımsı taneler halinde (%10),

Tali Bileşenler

Opak Mineraller	: Küçük taneli, allotriyomorf (özşekilsiz) kristaller halinde (%1),
Dağılım	: Homojen
Hamur	: Çok ince taneli volkan tozundan ibaret bir matriks (%75)
Kayacın adı	: Vitrik Tüf

Üretim Metodu:

Kullanılan malzemeler: Pergel (ölçülü), balta, kazma çok ince uçlu sivri kazma ile enli kazma (ucu geniş), murç çivi (9-10 adet), balyoz, zımpara ve fırın.

Taşın çıkarıldığı kayalık kütlelerinin olduğu bölgeye gidilir. Ölçülü pergel ile alınacak taşın bölgesi kayalık kütlelerinden ayrılmak üzere işaretlenir ve kazma ile etrafı oyularak orta kısmı daha belirgin hale getirilir. Ardından murç çivilerini alınacak olan kütlelerin etrafına daire şeklinde çakılır. Çivilerin çakılma işleminde en önemli husus her birine teker teker sırayla, balyoz ile aynı süre ve hızda vurularak etrafına çakılma işlemidir. Bu durum taşın çatlamaması açısından önemli olup ustalık gerektirir.

Ardından balyoz ile yumuşak dokunuşlar ile taşın ortasına vurulur, usta içeriden gelen sese göre taşın kütlelerden ayrılıp ayrılmadığını algılar ve ona göre taşın ana kütlelerden ayrılabilceği hususuna karar verir ve kazması ile taşın kütlelerden ayırır.

Taş kütlelerden ayrıldıktan sonra balta ile tekrardan etrafı tıraşlanıp oval ya da tercihe göre kare, dikdörtgen vb. şekillerde de tasarlanabilir. Ardından taşın ön ve arka yüzü tıraşlanıp, düz ve pürüzsüz hale getirilir. Ayrıca isteğe göre ortası oyuk bir tepsi görünümünü alacak şekilde tekrar oyma tıraşlama işlemi başlatılıp tamamlandıktan sonra zımparalanarak pürüzsüz hale getirilir. Daha sonra sağlamlaşması için önceden yakılan odun ateşinde iki saat kadar fırınlanır. Fırınlanma sırasında renginin sarı tonlarına gelmesi taşın ateşe alıştığının ve dayanıklı olduğunun anlamına gelir ve fırınlama işlemi sonlanır.

Denetleme:

Denetimler; Bartın Ticaret ve Sanayi Odasının koordinasyonunda ve Bartın Ticaret ve Sanayi Odasından, Bartın Belediyesinden ve Bartın İl Kültür ve Turizm Müdürlüğünden konu hakkında uzman birer kişinin katılımı ile oluşturulan denetim mercii tarafından gerçekleştirilir. Denetimler yılda en az bir kez düzenli olarak, ayrıca şikâyet halinde ve gerekli görülen durumlarda her zaman yapılır.

Denetim mercii; Kurucaşile Taş Sac kayalık kütlelerinin çıkarıldığı yerin uygunluğunu, üretim metoduna uygunluğu ile Kurucaşile Taş Sac ibaresi ve menşe adı ambleminin kullanımını denetler.

Denetim mercii, kamu kuruluşlarından veya özel kuruluşlardan veya bunlarda görevli uzman gerçek veya tüzel kişilerden denetimin gerçekleştirilmesi sırasında faydalanabilir veya hizmet satın alabilir. Tescil ettiren, hakların korunmasında hukuki süreçleri yürütür.